گزارش خبرنگار اعزامی دانش نفت به نفت شهر؛

سجده شکر پس از به زانو درآوردن آتش

دانش نفت: از کرمانشاه به سمت غرب می رویم؛ نزدیک مرز ایران و عراق به روستایی می رویم که نامش با نفت عجین شده است. نفت شهر روستایی در جنوب شهرستان قصر شیرین که زمانی آبادترین بوده ساکنان بیشتری داشت. اما قرار گرفتن در منطقه صفر مرزی، موجب شد در زمان جنگ ایران و عراق رویان شود و اکنون تنها نیروهای نظامی برای پاسداری از مرزها و کارکنان زحمتکش شرکت نفت به منظور تداوم تولید نفت در این منطقه حضور دارند. چرا که وجود ۶ چاه نفت مشترک با کشور عراق در نفت شهر، اهمیتی استراتژیک به آن بخشیده است. بهانه سفر به نفت شهر، سرکشی های چاه شماره ۲۴ آن بود که ۳۷ روز خودنمایی می کرد و طلای سیاه را به کام آتش می برد اما سرانجام در روز سی و هشتم، چاره ای جز زانو درآوردن در مقابل دلاور مردی های کارکنان کنترل شرکت ملی حفاری نداشت...

اینجا را گرم است و مرطوب. شعله های آتش، گرما را بیشتر می کند و دمای هوا را از ۶۰ درجه بالاتر می برد. گرد و غبار هوا که مهمان ناخوانده شهرها و روستاهای غربی کشور از عراق است، تنفس را مشکل تر می کند و وقتی گرما کرد و غبار به هم می پیوندند، سختی کار را دو چندان می کنند. گفته می شد که خارجی ها پیشنهاد داده اند ظرف ۶ ماه آتش نفت شهر را خاموش کنند اما بهتر آن است که آنها فعلاً سرگرم نبودن نفت در خلیج مکزیک باشند! چرا که آتش نفت شهر که بامداد شنبه ۸ مرداد آغاز شده بود عصر سه شنبه ۱۵ تیرماه مهار شد. آن هم در هوایی با گرمای طاقت فرسا، گرد و غبار زیاد و البته زمین که هنوز آلوده به مین های بقایمانده از جنگ است. اما تلاشهای شبانه روزی در این زمین خشک سرانجام نتیجه داد.متخصصان کارآزموده صنعت نفت کشور که پیش از این توانایی خود را در عرصه های مهار فوران چاه ها در مهار چاه های مختلف داشتند.ولی این مورد ، اولین فوران چاه نفت و گاز در بعد از پیروزی انقلاب اسلامی بود که نیروهای مهارگر ایرانی با وجود دستگاه حفاری و ضایعاتی با بیش از ۳۰۰ تن در محل چاه با آن مواجه بودند و ثبت رکورد ۳۸ روز برای مهار چاه نیز رکوردی جهانی است. وی گفت: با سپرد هدایت عملیات به دست مهارگران شرکت ملی حفاری ایران ، متخصصان و کارشناسان داده کنترل و مهار فوران چاه های نفت و گاز صنعت حفاری کشور بر شتاب وارد منطقه عملیاتی نفت شهر شدند. تا از نزدیک وضعیت چاه ، حجم آتش ، خسارات وارده ، علل وقوع حادثه و چگونگی انجام عملیات مهار را مورد بررسی قرار دهند . مهندس بهمنی افزود: بررسی ها نشان داد که با وجود شعله های سرکش و ضایعات دستگاه حفاری ، ساخت حوضچه ها ، تامین آب مورد نیاز و پاکسازی منطقه آسیب دیده ، گلوله های بجای مانده از دوران جنگ تحمیلی به روزها وقت نیاز دارد و براساس استانداردهای کار در جهان برای مهار این گونه چاه ها دست کم به شش ماه زمان نیاز است. مدیرتیم عملیات مهار و کنترل فوران چاه ۲۴ نفت شهر اظهار داشت: براساس بررسی های اولیه شکستگی سازند در لایه های بالایی مخزن ، نفت و گاز به سطح زمین راه یافته و با انباشت زیاد در حین عملیات حفاری موجب فوران شده بود که برای شناب بخشیدن به عملیات در نزدیکترین زمان ممکن کمیته های فنی، مهندسی، حفاری، ایمنی، حراست، پشتیبانی، ترابری، مخابرات و عملیات مهار تشکیل و مسئولان هر گروه با توجه به تجارب پاکسازی منطقه آسیبدیده از چهل روز دست اندرکاران مربوطه با اتکاء به تلاش عالمانه، متعهدانه و دین مدارانه با صرف کمترین هزینه و رعایت اصول ایمنی و مهندسی منحصر به فرد اقتدار و توانمندی فنی فوق العاده و هدایت و راهبری هوشمندانه به اهدافی دست یافتند که بسیاری از متخصصان خارجی عاجز از آن هستند. و اینک وزارت نفت به خود می بالد که طلایه دار تعهد و تخصص در یکی از مناطق راهبردی جهان است و کارکنان سرافراز از درخت، سرو قامت و سایه گستری هستند که در همه فضای صنعت نفت مهیمن اسلامی عطر فداکاری، از خودتشکنگی و شایستگی آنان را می توان به خوبی درک و استشمام کرد. و در این میان وام و خاطره جان باختگان و مجروحان حادثه فوران چاه ۲۴ نفت شهر را گرامی داشته و مایلم مراتب تاثر و همدردی صمیمانه خود را به اعضای خانواده معظم این عزیزان ابراز نمایم. بزرگ مردانی که با پایداری و پابمردی با هدیه جان خود الگویی بی بدیل از ایمان و غیرت به منصه ظهور رساندند. ایثار غرور آفرین این دلیرمردان نشانگر عمق آگاهی و تعلق خاطر آنان به حفظ منافع ملی است و همواره روایت صادقانه عملکرد آنان در اوراق زرین تاریخ صنعت نفت ایران ثبت و جاودان خواهد بود.

مهندس بهمنی:

مهار چاه ۲۴ جلوه ای از عزم بسیجی و جهادی کارکنان صنعت نفت بود

مدیر تیم عملیات مهار و کنترل چاه ۲۴ این دستاورد را با توجه به بهره مندی از دانش و تجارب فنی متخصصان ایرانی و بکارگیری تجهیزات ساخت داخل بدون کمک خارجی بسیار با اهمیت توصیف کرد وی ضمن تبریک این موفقیت چشمگیر به ملت شریف ایران و مجموعه کارکنان صنعت نفت کشور به ویژه در شرکت های ملی حفاری ، حفاری شمال، نفت مناطق مرکزی و مناطق نفت خیز جنوب و سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت و همچنین دستگاه های اجرایی منطقه از رهنمودها و پی جویی های مستمر وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در زمینه همآهنگی و همیاری مجموعه شرکت های نفتی برای شتاب بخشی در تحقق این امر قدردانی نمود. مهندس بهمنی در ادامه با بزرگداشت یاد و خاطره چهار نفر جان باختگان فوران چاه ۲۴ که در حین انجام عملیات کنترل چاه تا پای جان ایستادند برای مصدومان حادثه از درگاه خداوند آرزوی شفای عاجل داشت. مدیرتیم عملیات مهار و کنترل فوران چاه ۲۴ نفت شهر در توضیح درباره این عملیات نادر توضیح داد: هر چند مهارگران و متخصصان صنعت نفت سوابق درخشان و ارزشمندی از داخل و خارج به ویژه در دوران دفاع مقدس و در مهار آتش چاههای لهوزار و کنگان و حتی کویت نشان داده اند، با به کارگیری دانش علمی و عملی گرانسنگ خود در کوتاه ترین زمان ممکن، آتش سوزی و فوران چاه ۲۴ نفت شهر را که به طور معمول در جهان شش ماه به طول می انجامد. عملیات مهار چاه از طریق بستن چاه با هدف بستن چاه یا به اصطلاح کشتن چاه (ول کیلینگ) راهگزاری بود که با وجود خطر خیز بودن احتمال تزریق شیوه برای دستیابی کوتاه مدت به نتیجه تلقی می شد. هر چند دیگر شیوه ها نیز از نظر دور نماند و همزمان در برنامه اولویت ها قرار گرفت که از آن جمله می توان به حفاری چاه های امدادی یا انحرافی اشاره داشت. در تکمیل عملیات ورق چهارشنبه (۹ تیر) که با رمز یا زهرا(س) آغاز شد، با به کارگیری تمهیدات و تجهیزات عصر پنجشنبه (۱۰ تیر) مهارگران بار دیگر عملیات حمله مستقیم به آتش برای ورود به چاه و مسدود کردن آن را شروع کردند و با پشتیبانی سوپر آپ پاش ها و پمپ های پرقدرت برای خنک کردن تجهیزات و موقعیت چاه موسوم به (کولینگ) لوله هدایت شونده به قطر ۶ اینچ را (استینگر) به داخل شیر فوران گیر (بی او پی) وارد و با تثبیت آن سبت به تزریق سیال حفاری به درون چاه اقدام کردند. در این عملیات دو دستگاه ای واگن، ۱۰ دستگاه پمپ تراک فشار قوی، شماری مخازن سیال حفاری و تجهیزات ویژه خاموش کردن آتش به کار گرفته شد و مجموعه نیروهای عملیاتی و پشتیبانی صنعت نفت از شرکت های ملی حفاری ایران، حفاری شمال، نفت مناطق مرکزی و مناطق نفت خیز جنوب بویژه در سازمان مهار فوران چاه ها در تلاشی شبانه روزی موفق به مهار و کنترل چاه سرکش شدند. با چیره شدن مهارگران بر آتش پرسجم چاه نفت شهر همگان سجده شکر گزاردند و در آستانه عید مبعث به دلیل این موفقیت خدا را سپاس گفتند.

منظور حمله به آتش در دستور کار قرار گرفت و نیروهای پشتیبانی به همراه واحدهای مهندسی با ۷ گروه عملیاتی در مدت کوتاهی توانستند ایستگاه های پمپاژ و سه رشته لوله ۴ اینچ ، به طول ۶۰ کیلومتر را با موفقیت انجام داده و همزمان ۲۰ دستگاه تانکر آبرسانی نیز تامین آب را بر عهده گرفتند . وی گفت: با ورود گروه های تخصصی به منطقه، اردوگاه های مختلف برای اسکان آنان راه اندازی و ستاد عملیات برپا شد و سامانه های رادیویی ، ماهواره ای، ویدئو کنفرانس برای ارتباط با ستاد عملیاتی در وزارت نفت نصب شد و مهارگران در پایان هر روز کاری نشست هماهنگی برای فعالیت های انجام شده و برنامه ریزی عملیات روز بعد را انجام می دادند . مهندس بهمنی افزود: با پیشرفت عملیات، ماشین آلات مختلف و تجهیزات مهار مستقیم چاه شامل آبی واگن، اتاقک های مخصوص مهار آتش، دستگاه های پمپاژ فشار قوی، شیرآلات مختلف وارد منطقه شد و سه محل برای چاه های امدادی آماده سازی شد تا در صورت عدم نتیجه از عملیات مستقیم ، عملیات کنترل فوران از طریق چاه های جهت دار انجام گیرد. مدیرتیم عملیات مهار و کنترل فوران چاه ۲۴ نفت شهر اظهار داشت: با پاکسازی محل چاه از ضایعات ابتدا با خاکریزی محل چاه دامنه آتش محدود و سپس با استفاده از خودروهای ویژه کاروان های مسقر در محل چاه به خارج انتقال داده شد و متعاقب آن عملیات نزدیک شدن به دهانه چاه با خاکریزی ادامه یافت. وی گفت: با وجود گرد و غبار و توفان شن در روزهای متمادی مهار گران لحظه ای عملیات را متوقف نکردند و با محدود کردن فضای چاه در پناه آبپاش ها به چاه نزدیک و قسمتی دیگر از تجهیزات را به بیرون انتقال دادند. و با آبگیری کامل استخرها عملیات مهار مستقیم دهانه چاه با وجود قسمت هایی از دکل ۱۱۸ شروع شد. مهندس بهمنی افزود: نیروهای عملیاتی و پشتیبانی توانستند با نزدیک شدن به چاه قسمت دیگری از تجهیزات را با شهامت و جسارت از موقعیت چاه خارج کنند و این عملیات در چند نوبت انجام و قسمت های مختلف دستگاه حفاری از درون شعله های آتش به بیرون کشیده شد . مدیرتیم عملیات مهار و کنترل فوران چاه ۲۴ نفت شهر ادامه داد: با توجه به نیاز به آب بیشتر برای تامین آن طرحی دیگری مورد بررسی قرار گرفت و کارشناسان و متخصصان جهاد کشاورزی قصر شیرین در یک عملیات جهادی با ایجاد کانال رویاز ، ایستگاه پمپاژ اولیه و ثانویه ، نصب ۷ الکتروپمپ ، ۳۵۵ کیلومتر لوله فولادی و ۷ کیلومتر لوله پلی اتیلن ۱۰۰ اینچ آب را از رودخانه کنگیر سومار به محل چاه ۲۴ انتقال و مشکل کمبود آب را بر طرف کردند. وی گفت: با آماده شدن محل استقرار دکل ، نخستین دستگاه حفاری وارد منطقه همزمان مهارگران ضمن عملیات مستقیم مهار چاه، چند کارگروه تخصصی شامل مهندسی، زمین شناسی، مهندسی مخازن ، حفاری ، سیمان و سیال حفاری را برای طراحی عملیات چاه های جهت دار تشکیل دادند. مهندس بهمنی افزود:به موازات آن مهارگران با ساخت و آماده سازی دودکش ۵۰ اینچ و نصب آن بر روی گلی واگن با حمایت آبپاش ها و آتش نشانی در نهایت ایمنی و دقت به دهانه چاه نزدیک و دودکش را بر روی دهانه مستقل نصب کردند که بدلیل ریزش نفت موفقیتی بدست نیامد و در تلاشی دوباره دودکش دیگری را نیز مورد آزمایش قرار دادند اما بدلیل ریزش شدید نفت از تجهیزات سر چاهی عملیات متوقف شد و تلاشگران برای سهولت دسترسی به چاه، ساخت تونل فلزی با پوشش حرارتی را برنامه ریزی و به مرحله اجرا درآوردند. مدیرتیم عملیات مهار و کنترل فوران چاه ۲۴ نفت شهر اظهار داشت: همزمان آماده سازی مخازن سیال حفاری و پمپ های تزریق سیمان برنامه ریزی و عملیات مهار چاه و اطفا حریق به پایان خود نزدیک شد و مهارگران در نهایت تصمیم گرفتند. درعین شعله ور بودن چاه را مهار و آتش را به کنترل در آورند. و برای این منظور یک لوله هدایت شونده را طراحی کردند. وی گفت: در این مرحله لوله هدایت شونده به آتش واگن بر روی چاه نصب و آتش در برابر مردان صبور و مقاوم تسلیم شد و عملیات بستن لوله های تزریق سیال حفاری ، سیمان توسط گروه های مهار پرشتاب انجام و تزریق با دستگاه های پمپاژ بسیار قوی به درون چاه شروع شد و چاه به کنترل در آمد و مهارگران در یک تلاش بی وقفه چاه را کنترل و ایمن سازی نمودند . مهندس بهمنی خاطرنشان کرد: مجموعه متخصصان و کارشناسان دست اندرکار مهار فوران چاه ۲۴ نفت شهر در کاری بی نظیر و جهادی بار دیگر ثابت کردند. قادرند پیچیده ترین عملیات کنترل فوران را در کمترین زمان ممکن به انجام رسانند و جهان را به شگفتی وا دارند.

پیام وزیر نفت به مناسبت مهار چاه ۲۴ نفت شهر:

کارکنان صنعت نفت طلایه دار تعهدوتخصص در یکی از مناطق راهبردی جهان هستند

وزیر نفت با تبریک مبعث حضرت رسول اکرم (ص) در پیامی خطاب به گروه مهار چاه ۲۴ نفت شهر گفت: کارکنان صنعت نفت طلایه دار تعهد و تخصص در یکی از مناطق راهبردی جهان هستند. متن پیام دکتر سید مسعود میرکاظمی، خطاب به مدیران، کارکنان و دست اندرکاران مهار چاه ۲۴ نفت شهر به این شرح است:

سپاس بیکران خداوند سبحان را سزاست که در آستانه مبعث نبی مکرم اسلام (ص) و با استمداد از توجهات خاصه ام الائمه حضرت فاطمه زهرا (سلام ا... علیها) و جانفشانی مدیران خدوم و کارکنان فداکار صنعت نفت، عملیات خطیر مهار چاه نفت شهر به انجام رسید. جامه انجام و سرافرازی در این عملیات غیرظرافرین برازنده قامت دلیر مردانی است که پیش از این نیز آزمون های دشواری را در سایر موارد از سر گذرانده اند. عملیات تحسین برانگیز مهار چاه ۲۴ نفت شهر از یک سو تجلی پیوند ایمان، غیرت، خودباوری و سختکوشی تلاشگران شریف صنعت نفت کشور است که تجربه ای موفق و درخشان در مقابله با سوانح و حوادث را در برابر صنایع نفتی جهان قرار داده است و از سوی دیگر شتابگر حماسه رادمردی تلاشگران گمنامی است که پایمردی های مردان صحنه کارزار دوران حماسه دفاع مقدس را یادآوری می کند. کارنامه درخشان و ماندگار شرکت ملی حفاری ایران، شرکت نفت مناطق مرکزی ایران، شرکت حفاری شمال ایران و شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، مؤید آن است که در فرصت کمتر از چهل روز دست اندرکاران مربوطه با اتکاء به تلاش عالمانه، متعهدانه و دین مدارانه با صرف کمترین هزینه و رعایت اصول ایمنی و مهندسی منحصر به فرد اقتدار و توانمندی فنی فوق العاده و هدایت و راهبری هوشمندانه به اهدافی دست یافتند که بسیاری از متخصصان خارجی عاجز از آن هستند. و اینک وزارت نفت به خود می بالد که طلایه دار تعهد و تخصص در یکی از مناطق راهبردی جهان است و کارکنان سرافراز از درخت، سرو قامت و سایه گستری هستند که در همه فضای صنعت نفت مهیمن اسلامی عطر فداکاری، از خودتشکنگی و شایستگی آنان را می توان به خوبی درک و استشمام کرد. و در این میان وام و خاطره جان باختگان و مجروحان حادثه فوران چاه ۲۴ نفت شهر را گرامی داشته و مایلم مراتب تاثر و همدردی صمیمانه خود را به اعضای خانواده معظم این عزیزان ابراز نمایم. بزرگ مردانی که با پایداری و پابمردی با هدیه جان خود الگویی بی بدیل از ایمان و غیرت به منصه ظهور رساندند. ایثار غرور آفرین این دلیرمردان نشانگر عمق آگاهی و تعلق خاطر آنان به حفظ منافع ملی است و همواره روایت صادقانه عملکرد آنان در اوراق زرین تاریخ صنعت نفت ایران ثبت و جاودان خواهد بود.

قدردانی هیئت دولت از تلاشگران صنعت نفت در مهار حریق چاه نفت شهر

در جلسه هیئت وزیران محمد رضا رحیمی از طرف محمود احمدی نژاد، رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت از مساعی ارزشمند تلاشگران صنعت نفت که با همت انقلابی و تخصصی خود نسبت به مهار حریق در چاه شماره ۲۴ نفت شهر اقدام کردند، تشکر و قدردانی کرد.

در این جلسه محمد رضا رحیمی از طرف محمود احمدی نژاد؛ رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت از مساعی ارزشمند تلاشگران صنعت نفت که با همت انقلابی و تخصصی خود نسبت به مهار حریق در چاه شماره ۲۴ نفت شهر اقدام کردند، تشکر و قدردانی کرد.محمدرضا رحیمی اظهار داشت: ارزش این اقدام انقلابی زمانی نمایان می شود که دولت های آمریکا و انگلیس که مدعی سرآمدی علم و فناوری و تخصص هستند، علی رغم همه تلاش ها و بکارگیری فنون و تکنیک های خود از مهار نشت در خلیج مکزیک عاجز مانده اند و این فاجعه روز به روز نگران کننده تر می شود.

فکور: آتش نفت شهر مشهود دلاوری های مهارگران صنعت نفت شد

مدیرعامل شرکت نفت مناطق نفت مرکزی هم از پایان موفقیت آمیز عملیات مهار آتش چاه ۲۴ نفت شهر با تلاش مهارگران دلاور صنعت نفت خبر داد و گفت: حفاری انحرافی برای مهار کامل چاه از عمق ادامه دارد. مهدی فکور دقایقی پس از مهار آتش چاه ۲۴ نفت شهر افزود: مهارگران در هر چه کل تزریق می شد، در داخل لایه کچساران فرو می رفت تا اینکه آتش به طور کامل خاموش شد.به گفته فکور، هر زروف گل حفاری در درون چاه نشان داد که عملیات مهار به طور صحیح در حال انجام است، متعاقب آن تزریق ۲۰ بشکه سیمان آغاز شد. وی با بیان اینکه تاکنون ۲۰۰ بشکه سیمان به چاه ۲۴ نفت شهر تزریق شده است، یادآور شد، تزریق سیمان از بر گشت و جریان نفت به سطح جلوگیری می کند و چاه مسدود (پلاگ)می شود.به این منظور تزریق سیمان تا زمانی که فشار چاه کنترل شود، به اندازه کافی ادامه می یابد. مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی، توکل، توسل، پشتکار و دلاوری مهارگران را عوامل اصلی مهار موفقیت آمیز چاه ۲۴ نفت شهر برشمرد و گفت: با مهار آتش چاه ۲۴ نفت شهر، فریاد الله اکبر و غریو شادی کارکنان، فضای منطقه را در بر گرفت و همه سجده شکر به جا می آید. مدیرعامل شرکت حفاری شمال به درگذشت شهادت گونه چهار نفر از پرسنل شرکت حفاری شمال در حادثه فوران چاه ۲۴ اشاره و تاکید کرد: جانفشانی این افراد در بستن و تثبیت شیر فوران گیر (بی او پی) در رمپ های بالا و پایین و همچنین عنایت الهی در مهار این فوران، مهم ترین عوامل به دست آمدن این موفقیت به شمار می روند. وی ادامه داد: جای عزیزانی که با تلاش و مقاومت ایثارگونه خود تا آخرین لحظات حیات خویش برای جلوگیری از فوران چاه جان خود را از دست دادند. در میان ما خالی است که ضمن تسلیت به خانواده های آنها، شفای عاجل مجروحین این حادثه را از خداوند منان خواستاریم. خادمی گفت: تیم عملیاتی مهار فوران چاه ۲۴ نفت شهر با از جان گذشتگی و رفتن دل در آتش به پاکسازی محوطه عملیات پرداخته و در ادامه، به مهار چاه از قسمت بالای تاج فوران اقدام کردند. وی تصریح کرد: بیشتر وسایل مورد استفاده در عملیات مهار چاه ۲۴ به صورت اینکاری و با خلاقیت مهندسان و متخصصان باتجربه تیم عملیات مهار و در محل انجام عملیات ساخته شد و مورد استفاده قرار گرفت که در مهار چاه بسیار تاثیرگذار بود. مدیرعامل شرکت حفاری شمال خاطرنشان کرد: مدت زمان مهار فوران چاه ۲۴ نفت شهر از تاریخ هشتم خرداد (آغاز فوران) ۳۸ روز بود که از این نظر در نوع خود در جهان بی نظیر است. وی افزود: اتحاد، همدلی و برادری همه دست اندرکاران در شرکت ملی نفت ایران و سایر مسئولان مرتبط، در این موفقیت بسیار تاثیرگذار بود که انتظار می رود از این پس نیز، در جبران خسارت های ناشی از این امر، مساعدت ویژه ای داشته باشند. خادمی اظهار داشت: تیم عملیات مهار چاه ۲۴ نفت شهر هم اکنون در حال نصب شیر سرچاهی (ولهد) است که با نصب این شیر، عملیات مهار کامل شده و به اتمام می رسد. به دستور مدیرعامل شرکت حفاری شمال، پای بادبود کشته شدگان این حادثه در مجل فوران احداث خواهد شد.

در گفت و گو با مدیرعامل شرکت لوله سازی ماهشهر مطرح شد؛

تولید لوله های گاز ترش با تکنولوژی آلمان در ماهشهر

محسن آقایی

شرکت لوله سازی ماهشهر از شرکتهای تابعه گروه صنعتی سدید است که در سال ۱۳۸۱ در زمینی به مساحت ۱۹ هکتار در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی ماهشهر پایه گذاری و در روز ۱۶ تیرماه ۱۳۸۴ خط تولید کارخانه تکمیل شد. استقرار کارخانه در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی ماهشهر در مجاورت بندر تجاری امام خمینی(ره) و خطوط راه آهن از یک سو با هدف کاهش هزینه های حمل مواد اولیه و محصولات ساخته شده و از سوی دیگر در جهت ایجاد اشتغال و مساعدت به رونق اقتصادی منطقه صورت پذیرفت. بدین ترتیب زمینه برای صادرات لوله های فولادی ساخت کارخانه به کشورهای حوزه خلیج فارس و سایر کشورهای همسایه در برنامه های آتی فراهم شد. هدف از ایجاد شرکت لوله سازی ماهشهر در بدو امر، تأمین نیاز روز افزون کشور به لوله های فولادی بالای ۲۴ اینچ است که به طور عمده در خطوط انتقال گاز مورد استفاده قرار می گیرند. لوله های فولادی در این شرکت به روش درزجوش مستقیم، از قطر ۲۴ تا ۵۶ اینچ و با استفاده از ورق گرید ۷۷۰ منطبق با استانداردهای روز بین المللی و نیاز مشتریان تولید می شود. اما شرکت لوله سازی ماهشهر موفقیت بی بدیلی در تولید لوله ها کسب کرده که مربوط به تولید لوله های گاز ترش است شرکت لوله سازی ماهشهر به همکاری های فنی و تجهیزاتی شرکت سازگیر آلمان که از بزرگترین تولید کنندگان ورق و لوله فولادی گاز ترش در جهان است و با بهره گیری از توان مهندسان و متخصصان جوان شرکت لوله سازی ماهشهر با کار و تلاش شبانه روزی موفق شده لوله های گاز ترش با جایگاه بهتری برخوردار شده است. مراحل تست فنی تولید لوله های گاز ترش در شرکت لوله سازی ماهشهر با موفقیت پشت سر گذاشته شده و قرار است با برگزاری مراسم آغاز تولید این لوله ها این شرکت نقش موثری در تأمین لوله های گاز ترش مورد نیاز پروژه های داخل کشور ایفا کند. به همین بهانه و به منظور بررسی ویژگی های خطوط لوله مورد نیاز گاز ترش و نقش شرکت لوله سازی ماهشهر در این زمینه ، با سید نصرا... قاضی میرسعید مدیرعامل این شرکت گفت و گویی انجام دادیم که متن کامل این گفت و گو را می خوانید:

لوله ها گرفته شده است؟

تمامی مساعی جهت شفاف سازی و عدم مرغوبیت لوله های تولیدی توسط برخی از کشورها از جمله هندوستان بعمل آمده و امیدواریم این ممنوعیت به صورت یک قانون و دستورالعمل درآید.

راه اندازی خط تولید لوله های گاز ترش در شرکت لوله سازی ماهشهر چه تأثیری در توسعه میدان های گازی پارس جنوبی خواهد داشت؟

پس از استخراج یک میدان نفتی یا گازی می بایست نفت یا گاز استخراج شده به پالایشگاه انتقال یابد.این انتقال توسط لوله های مقاوم در مقابل خوردگی (لوله های ترش اهم از نفت یا گاز) انجام می شود. هر فاز پارس جنوبی حدوداً به ۲۰ کیلومتر لوله انتقال گاز ترش نیازمند است. بدیهی است با تولید این لوله ها در بندر ماهشهر که به سادگی قابل حمل به فازهای پارس جنوبی و شمالی است یک مزیت عمده به لحاظ کیفیت، قیمت و رعایت زمان بندی ها خواهد بود.

آیا امکان صادرات مازاد مصرف داخلی لوله های فولادی گاز ترش به خارج در شرکت لوله سازی ماهشهر وجود دارد؟

کارخانه لوله سازی ماهشهر به وسیله یک خط راه آهن اختصاصی به شبکه سراسری خطوط راه آهن جمهوری اسلامی ایران متصل می گردد و قطعاً مناسبترین کارخانه لوله سازی ماهشهر در ایران برای صادرات است. چنانچه بهر دلیل مازاد تولید وجود داشته باشد براحتی قابلیت صادرات دارد.

دانش فنی تولید لوله های گاز ترش از چه شرکتی اخذ شده و چگونه در کارخانه لوله سازی ماهشهر بومی شده است؟

دانش فنی مربوط به تولید لوله های گاز ترش از دو قسمت عمده سخت افزاری و نرم افزاری تشکیل شده است. همچنانکه پیش از این به استحضار رسید شرکت سازگیر آلمان ارائه دهنده تکنولوژی و آزمایشگاه گاز ترش می باشد که کلیه تجهیزات تکمیلی خط تولید توسط شرکت SMS-Meer آلمان و سازندگان داخلی تامین شده است. نقش تیم مهندسی و ساخت داخل شرکت لوله سازی ماهشهر در این زمینه بسیار حیاتی بوده است. به طوریکه با بازدید از کارخانجات مشابه در هند، چین و ژاپن و آلمان موفق به تهیه مشابه از نقشه های قطعات با دقت های فوق العاده زیاد شده اند.

علت رفتن به سوی تولید لوله های گاز ترش

پس از استخراج یک میدان نفتی یا گازی می بایست نفت یا گاز استخراج شده به پالایشگاه انتقال یابد.این انتقال توسط لوله های مقاوم در مقابل خوردگی (لوله های ترش اهم از نفت یا گاز) انجام می شود. هر فاز پارس جنوبی حدوداً به ۲۰ کیلومتر لوله انتقال گاز ترش نیازمند است. بدیهی است با تولید این لوله ها در بندر ماهشهر که به لوله سیکتر است به لحاظ وزنی حدود ۲۵۰۰۰۰ton که معادل حدود ۵۰۰ کیلومتر است.

صنعت نفت و گاز کشور در هر سال به چه مقدار لوله های گاز ترش نیاز دارد و شرکت لوله سازی ماهشهر قرار است چند درصد از این نیاز را تأمین کند؟

متناسب با اجرای پروژه های نیاز به این لوله ها وجود دارد، با توجه به برنامه راه اندازی کلیه فازهای پارس جنوبی و شمالی و با توجه به اینکه هریک از فازهای مزبور به طور میانگین به حدود ۳۲۰ کیلومتر لوله های مخصوص به منظور انتقال گاز ترش استخراجی به پالایشگاههای گاز نیاز خواهد داشت نیاز به این لوله ها بسیار افزایش خواهد یافت. متناسب با این ظرفیت و حجم تقاضا، درصد تأمین نیاز قابل محاسبه خواهد بود.

لوله های فولادی گاز ترش شرکت لوله سازی ماهشهر در چه قطری تولید می شود؟

شرکت لوله سازی ماهشهر می تواند لوله های گاز ترش را با قطر ۲۴" تا ۵۶" با ضخامت ۶mm تا ۳۵۵mm را مطابق استانداردهای API و API-5L تولید نماید.

شرکت لوله سازی ماهشهر در راه اندازی خط تولید لوله های گاز ترش از همکاری کدامیک از شرکتهای معتبر خارجی بهره مند بوده است؟

شرکت سازگیر آلمان که معتبر ترین شرکت در این زمینه در اروپاست همکار شرکت لوله سازی ماهشهر در تامین تجهیزات مورد نیاز و نصب و راه اندازی آنها و انتقال دهنده دانش فنی ذیربط می باشد.

ورق های مورد نیاز تولید لوله های فولادی گاز ترش از کجا تامین می شود؟

تعداد معدودی سازنده ورق های گاز ترش در دنیا وجود دارد که عمدتاً سازگیر تامین کننده این ورق ها در اروپا است. در آسیا نیز کره و ژاپن در تولید این ورق ها در موفق بوده اند. این ورق ها در حال حاضر در ایران تولید نمی شود.

آیا امکان تولید لوله های مخصوص گاز ترش به روش اسپیرال هم وجود دارد؟

استانداردها اجازه تولید این لوله ها با توسط روش اسپیرال را رد نمیدهد اما کارفرمایان ترجیح می دهند از لوله های درز جوش مستقیم(LSAW) که در کارخانه لوله سازی ماهشهر تولید می شوند استفاده نمایند.

یکی از مشکلات کارخانه های لوله سازی واردات کالای ارزان ولی نامرغوب از کشورهای آسیایی است. آیا تصمیمی در ارتباط با قطع واردات این چیست؟

اولین انگیزه دستیابی به دانش فنی این کار و در کنار این تنوع بخشی به سبد تولید کارخانه لوله سازی ماهشهر و تامین نیاز فازهای پارس جنوبی و شمالی به این لوله ها و ... است ضمناً این لوله ها مخصوص انتقال نفت خام (دارای گوگرد) نیز می باشند.

کارشناسان فنی شرکت چگونه به این دانش دست یافته اند؟

پیش از این هم ذکر کردم که مهندسان و متخصصان شرکت برای دستیابی به دانش فنی تولید لوله های گاز ترش ضمن مطالعات فراوان عملاً در کارخانجاتی که به تولید این لوله ها مشغولند رفته اند و تجارت ارزشمندی را آموخته اند.

آیا در کارخانه لوله سازی ماهشهر بخش R&D وجود دارد؟

R&D رکن اصلی در هر امر تولیدی است، تیم جوان و تحصیل کرده همراه با تکنسین های مجرب و ایجاد فضای مناسب توسط مدیریت و ارتباط با دانشگاهها از طریق شورای عالی پژوهش (ترکیبی از اساتید دانشگاههای تربیت مدرس، صنعتی اصفهان، یلی تکنیک و بیرجند و ...) باعث شده نوآوری های فراوانی در این کارخانه عملاً بمنصه ظهور برسد.

اطلاعاتی در زمینه پرسنلی شرکت ارائه فرمایید؟

در این شرکت قریب به ۵۰۰ نفر مستقیم و ۲۵۰۰ نفر غیر مستقیم کار می کنند(به طور متوسط ۱۵۰۰۰ نفر از طریق این شرکت ارتزاق می نمایند). در این شرکت از وجود متخصصین در زمینه های مختلف بهره مندیم، قریب به ۱۵٪ پرسنل لیسانس، فوق لیسانس و دارای دکترای مهندسی هستند، کلیه پرسنل بهره بردار و تعمیرکار فوق دیپلم و یا حداقل دیپلم هستند و دوره های تخصصی متعددی را در داخل کشور و خارج از کشور دیده اند. متوسط سنی پرسنل در کارخانه حدود ۳۱ سال است از آنجا که از راه اندازی کارخانه اندکی بیش از چهار سال می گذرد پرسنل جوان و بسیار پرانرژی و آماده برای نوآوریهای جدیدند. بیش از ۹۰٪ از پرسنل بومی هستند.

میزان سرمایه گذاری ثابت و سرمایه در گردش مورد نیاز و صرفه جوئی اجرای حاصل از تولید لوله های گاز ترش چه میزان می باشد؟

سرمایه گذاری ثابت در این کارخانه حدود یکصد میلیارد تومان و سرمایه در گردش لازم نیز یکصد میلیارد تومان می باشد. به بیانی برای راه اندازی دویست میلیارد تومان مورد نیاز بوده است، صرفه جوئی ارزی حاصل از راه اندازی تولید لوله های گاز ترش بالغ بر ششصد میلیون یورو در سال می باشد.